

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

DENİZLERDE FAALİYET GÖSTEREN BALIK ÇİFTLİKLERİNİN ÇEVRESEL YÖNETİMİ YÖNETMELİK TASLAĞI

Şubat 2020

Mevcut Mevzuat;

- **Denizlerde Balık Çiftliklerinin Kurulamayacağı Hassas Alan Niteliğindeki Kapalı Koy ve Körfez Alanlarının Belirlenmesine ilişkin Tebliğ** (24.01.2007 tarih ve 26413 sayılı Resmi Gazete)
- **Denizlerde Kurulan Balık Yetiştiriciliği Tesislerinin İzlenmesine İlişkin Tebliğ** (13.06.2009 tarih ve 27257 sayılı Resmi Gazete’de)

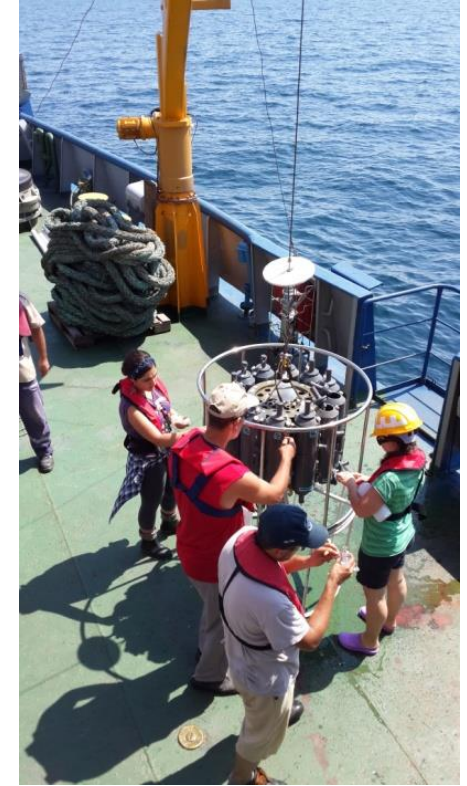

Proje Çalışmaları;

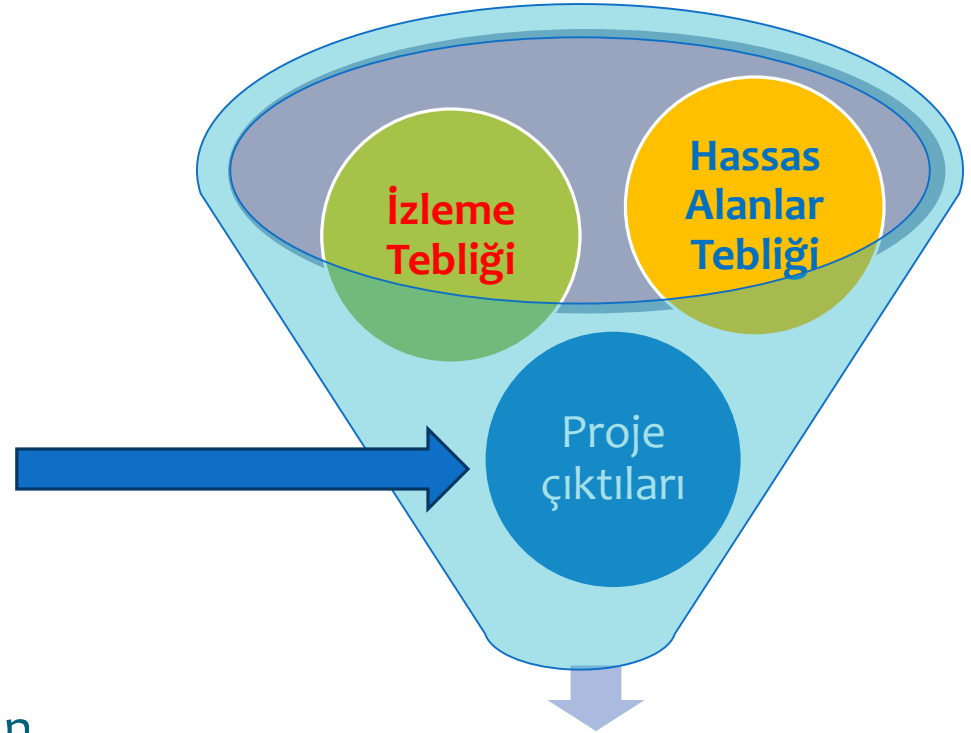
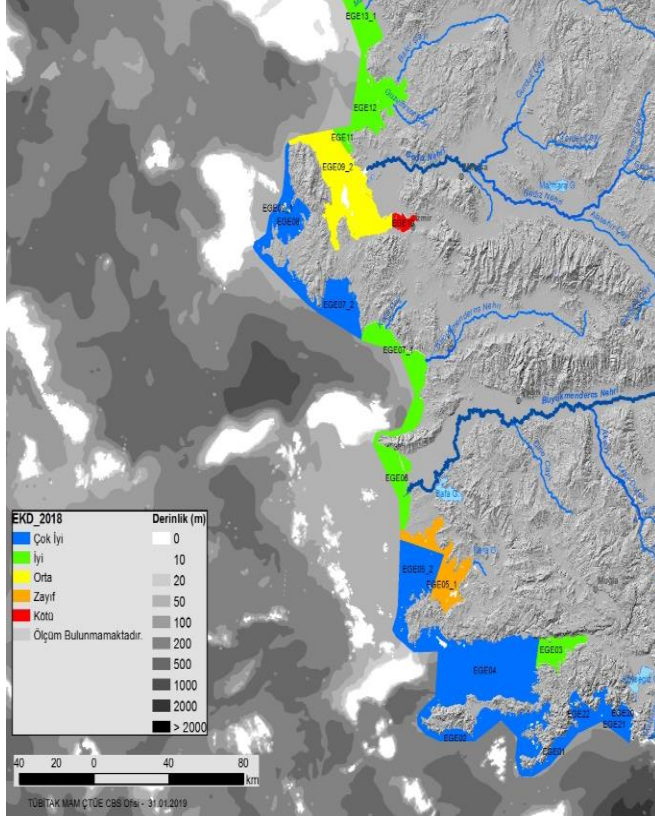
Bakanlığımızca “Çevresel Açidan Sürdürülebilir Çevre Dostu Balık Çiftlikleri Sisteminin Oluşturulması Projesi” Dokuz Eylül Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsünce yürütücülüğünde gerçekleştirilmiştir.

Proje ile Ülkemizde deniz ortamında faaliyet gösteren balık çiftliklerinin yoğun olarak bulunduğu **Güllük ve Ildır Körfezleri ile Akköy bölgesi pilot alan** olarak belirlenmiş ve bu alanların hidro-dinamik, fiziksel, kimyasal ve ekolojik araştırmalar yapılmıştır. Proje ile;

- Balık çiftliklerinden kaynaklanan çevresel etkiler,
- Alınacak önlemler,
- Uygun izleme-kontrol programı
- Etkin bir yönetim sisteminin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Genel İçerik ve Araştırmalar;

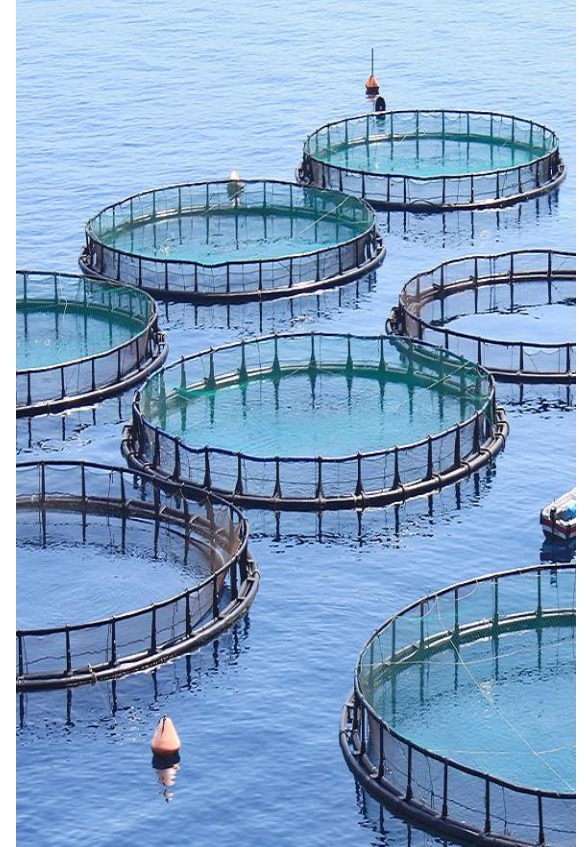

TÜBİTAK MAM tarafından yürütülen **Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı**

Taslak Yönetmelik

Genel Amaçlar;

- Denizlerimizin çevre kalite **standartlarının korunması,**
- Sektörde **sürdürülebilirliğin** sağlanması,
- Mevzuatın birleştirilerek **sadeleştirilmesi,**
- Belirlenen kriterlerin Ülkemiz koşullarına göre **yeniden değerlendirilmesi,**
- Çevre ile uyumlu **sektörel taleplerin** karşılanması,
- Mevzuat **boşluklarının giderilmesi,**
- **Etkin bir yönetim** sisteminin geliştirilmesidir.

Önemli Düzenlemeler;

1- Triks İndeksi Ülkemiz koşullarına göre kalibre ediliyor.

TASLAK YÖNETMELİK

Triks İndeksi	Ötrofikasyon durumu	Açıklama
< 4	Ötrofikasyon riski yok	Yetiştiriciliğe izin verilebilir.
4 - 5	Ötrofikasyon riski az	Yeni tesise izin verilmez.
5 - 6*	Ötrofikasyon riski var	Mevcut tesislerde kısıtlamaya gidilir.
> 6*	Ötrofikasyon riski yüksek	Yetiştiriciliğe izin verilmez.

MEVCUT TEBLİĞ

Triks İndeksi	Ötrofikasyon durumu	Açıklama
< 4	Ötrofikasyon riski yok	Yetiştiriciliğe izin verilebilir.
4 - 6	Ötrofikasyon riski yüksek	Yetiştiriciliğe izin verilmez.
> 6	Ötrofik	

* Karadeniz için bu değer 7'dir.

Önemli Düzenlemeler;

2- Aşılama ve boylama işlemlerine düzenleme getiriliyor.

- (1) Bu alanlar müştereken kullanılmak üzere Bakanlığın koordinasyonluğunda Tarım ve Orman Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşü alınarak belirlenebilir.
- (2) Bu alanlarında, **sabit olmayan kafes kullanılarak** ve onaylanan bir program dahilinde aşılama ve boylama işlemlerinin yapılmasına izin verilebilir.
- (3) Bu işlemler sırasında ötrofikasyona neden olunmaması için **yemleme yapılması yasaktır.**

Önemli Düzenlemeler;

3- İzleme yöntemleri değiştiriliyor.

Su kolonu analizleri (Her yıl 1 defa)	Sediment analizleri (İki yıldan bir)
1. Toplam çözünmüş inorganik azot($\mu\text{g/L}$)	1. Redoks potansiyeli
2. Toplam fosfor ($\mu\text{g/L}$)	2. Toplam organik karbon (mg/g)
3. Klorofil-a($\mu\text{g/L}$)	3. Toplam fosfor (mg/g)
4. Çözünmüş oksijen (%)	4. Hidrojen sülfür (μM)
5. Seki derinliği (m)	5. Beggiatoa
6. Deniz suyu sıcaklığı ($^{\circ}\text{C}$)	6. SRB
7. Deniz suyu tuzluğu (mg/L)	
Ekolojik rapor (İki yıldan bir)	
Bentik makro flora ve fauna tür tespit, sayım ve indeks hesaplamaları	

Ayrıca, izleme çalışması potansiyel yetiştiricilik alanlarında müştereken yapılabilecek, buda sektör için izleme maliyetlerini azaltacaktır.

Önemli Düzenlemeler;

4- Maksimum üretim kapasitesi tanımlanıyor.

Üretim Kapasitesi Hesaplanması;

$$\text{Kapasite (ton/yıl)} = \sqrt{KU} \times \sqrt{D} \times 12 \times C$$

$$C = \frac{H}{M1 + M2}$$

KU: Kıyıdan Uzaklık (m)

D: Derinlik (m)

C: Açıklık Katsayısı (Koy ve körfez dışı deniz alanları için bu değer 1 olarak alınır)

H: Denize doğru körfezin en dar açıklığı (m)

M1+M2: Körfezin açıklığını belirleyen eksenin (H) uç iki noktasından balık çiftliğinin merkezine olan uzaklığı (m)

Bu sayede koy ve **körfez alanlarının taşıma kapasitesi** belirlenebilecektir.

Önemli Düzenlemeler;

5- Koy ve körfez alanları dışındaki alanlar için kriterler belirleniyor.

- - Koy ve Körfezlerde Balık Çiftliği Kurulamayacak Hassas Alan Niteliğindeki Alanlara Ait Parametre ve Kriterler

Parametre	Kriter
Derinlik	40 m
Kıydan Uzaklık	1250 m
Akıntı Hızı	0,1 m/s

- - Koy ve Körfez dışında Balık Çiftliği Kurulamayacak Hassas Alan Niteliğindeki Alanlara Ait Parametre ve Kriterler

Parametre	Kriter
Derinlik	40 m
Kıydan Uzaklık	500 m
Akıntı Hızı	0,1 m/s

Önemli Düzenlemeler;

6- Çevresel yönetim planı hazırlanıyor.

- Balık çiftliklerinin **çevreyle uyumlu** bir şekilde yönetiminin sağlanması amaçlanmaktadır.
- **5 yılda bir** rapor hazırlanarak **Uygunluk Belgesinin** alınması ön görülmektedir.
- Bu sayede bir yıllık veri ile değil, **5 yıllık veri seti ile** çevre kalite standartları değerlendirilerek karar verilmesi sağlanmaktadır.

Teşekkür ederim.